

ÅRSBERETNING 2000

SAMMENFATNING

DA

INDSATS MOD RACISME, FREMMEDHAD OG ANTI-SEMITISME I DET NYE ÅRTUSIND

I det første år i det nye årtusind har Europa taget et vigtigt skridt for at sikre lighed for alle dets borgere, uanset deres race, etniske oprindelse eller tro. Vedtagelsen af lovgivningen i henhold til EF-traktatens artikel 13 indfører fælles standarder for beskyttelse mod diskrimination i hele Den Europæiske Union. For første gang vil de af os, der tilhører etniske minoriteter i Europa, være retligt beskyttet mod diskrimination, hvor vi end arbejder, bor eller rejser inden for Den Europæiske Union.

I EUMC søger vi at være vidtspændende. Vi ønsker at fremme en værdsættelse af mangfoldighed og bidrage med at udvide og uddybe den menneskerettigheds-kultur, som udgør Den Europæiske Unions grundlæggende principper og giver de praktiske rammer for, at mangfoldigheden kan blomstre. Vi har nu redskaberne til at gennemføre disse rettigheder i tråd med vores tusindårige historie af ind- og udvandring og sammenblanding af forskellige folkeslag. Europa kan ikke tillade sig at lade visse grupper sakke agterud. Ideen om et forenet Europa er baseret på at bringe forskellige befolkningsgrupper sammen og tildele dem lige rettigheder. Vi bliver nødt til at sikre os, at dette omfatter alle mennesker.

Bob Purkiss
Formand

Beate Winkler
Direktør

SITUATIONEN I EU-MEDLEMSSTATERNE I 2000

INDLEDNING

Den vigtigste opgave for EUs Center for Observation af Racisme og Fremmedhad (EUMC) er at forsyne Fællesskabet og dets medlemsstater med objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på europæisk plan om fænomenerne racisme, fremmedhad og antisemitisme. Oplysningerne skal være en hjælp, når Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder træffer eller fastlægger foranstaltninger.

Der mangler stadig at blive udarbejdet fælles kriterier og definitioner for indholdet i de officielle statistikker og rapporter om racistiske hændelser i medlemsstaterne. Det er en nødvendighed for at gøre oplysningerne mere sammenlignelige og sikre en ensartet europæisk indsats mod racisme, herunder hadetaler og vold med baggrund i racisme, fremmedhad og anti-semitisme.

De informationskilder, der er anvendt til årsberetningen for 2000, er officielle og uofficielle og strækker sig fra EUMC's egne projekter, officielle publikationer udgivet af EU-institutioner, regeringspublikationer og videnskabelige undersøgelser til rapporter fra NGO'er. Der er desuden anvendt oplysningsmateriale fra FN, Europarådet og andre internationale organisationer.

RACISTISKE OG DISKRIMINERENDE HANDLINGER

EUMCs fortolkning af racisme og diskriminerende handlinger på grundlag af race, etnisk tilhørsforhold, kultur og religion støtter sig til den internationale konvention om bekæmpelse af alle former for racediskrimination, som er ratificeret af alle EU-medlemsstater. Denne brede definition omfatter enhver sondring, udelukkelse, restriktion eller præference, der er baseret på "race", farve eller national eller etnisk oprindelse, og som har til formål eller som virkning at ophæve eller svække anerkendelsen, overholdelsen eller beskyttelsen af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder inden for det politiske, økonomiske, sociale, kulturelle eller ethvert andet område af det offentlige liv.

RACISTISK VOLD OG KRIMINELLE HANDLINGER

Definitionerne og registreringen af racistiske, kriminelle handlinger varierer blandt medlemsstaterne. I Belgien, Danmark, Grækenland, Irland og Portugal bliver kriminelle handlinger og lovovertrædelser ikke registreret efter racistisk motiv, men efter handlingens karakter. I de fleste andre medlemsstater foreligger der årlige oplysninger om racistisk betingede, kriminelle handlinger, om end måden de defineres og registreres på varierer.

I år 2000 blev der rapporteret om kraftige stigninger i racistisk vold, antisemitiske overfald og racistiske trusler og truende adfærd i Frankrig, Tyskland, Spanien, Sverige og Storbritannien. I Tyskland steg de racistisk betingede, kriminelle handlinger med 33 % sammenlignet med 1999. I Storbritannien for-

dobledes antallet af denne type voldshandlinger og lovovertrædelser fra 1999 til 2000.

En fortegnelse over eksempler på racistisk vold mod enkeltpersoner er blevet udarbejdet af internationale og nationale menneskerettighedsorganisationer i mange af de 15 EU-medlemsstater. Optøjerne i landsbyen El Ejido i Almeria (Spanien) i begyndelsen af 2000, hvor hundredvis af spanske landsbybeboere overfaldt den marokkanske immigrantbefolkning, var et af de alvorligste tilfælde af racistisk vold dette år. Urolighederne fortsatte i fire dage, og politiet blev kritiseret for passivitet.

De officielle statistikker over racistiske, kriminelle handlinger anfægtes af menneskerettighedsorganisationer i visse medlemsstater. I Tyskland, Italien og Spanien er politimyndighedernes registre minimale sammenlignet med de statistikker, NGO'erne udarbejder. Italienske NGO'er registrerede 259 racistisk betingede mord mellem 1995 og 2000, mens de italienske politimyndigheder ikke registrerede et eneste. For så vidt angår racistiske overfald, viste de italienske NGO'ers tal mere end ti gange så mange kriminelle handlinger som de officielle tal. I Tyskland registrerede NGO'erne fem gange så mange racebetingede mord som politiet. I Spanien registrerede NGO'erne fire gange så mange racistiske overfald som politimyndighederne.

Racistisk propaganda eller "tilskyndelse til had til etniske minoriteter" er vel-dokumenteret af politimyndighederne i nogle af medlemsstaterne. I Tyskland og Sverige er det registrerede antal propagandaforbrydelser meget højt. Tendensen for propagandaforbrydelser er stigende.

KRIMINELLE HANDLINGER BEGÅET AF NYNAZISTER OG HØJREEKSTREMISTER

Det blev rapporteret, at antallet af racistiske, kriminelle handlinger begået af nynazistiske organisationer og støttegrupper var steget i Finland, Tyskland, Spanien og Sverige i 2000. Det rapporteres, at de kriminelle handlinger er blevet mere alvorlige og voldelige i 2000 i Finland og Sverige, og ny forskning viser, at de nynazistiske organisationer i stigende grad opererer fra kommunerne. I Spanien, hvor antallet af medlemmer af nynazistiske organisationer stiger kraftigt, viser rapporter, at brugen af internettet til racistiske angreb er i kraftig stigning. Antallet af racistiske websteder i Tyskland blev mere end fordoblet fra 1999 til 2000, og musikmiljøet blev anført som endnu mere centralt for de højreekstremistiske grupper i 2000.

Der var stadig bekymring blandt antiracistiske organisationer i Danmark, hvor den danske, nynazistiske bevægelses radiostation fortsatte med at udsprede propaganda og agitation for internationale, nynazistiske organisationer.

DISKRIMINATION PÅ GRUND AF RACE, ETNISK OPRINDELSE, KULTUR ELLER RELIGION

Der foreligger rapporter om diskrimination fra alle medlemsstater, men systemet til at registrere diskriminerende handlinger varierer. I de medlemsstater, hvor diskriminerende handlinger registreres af specialiserede institutioner, er den generelle tendens et stigende antal klager. Menneskerettighedsorganisationer og akademiske forskere gav yderligere oplysninger om diskrimination i de øvrige medlemsstater.

Arbejdsmarkedet, beskæftigelse og ansættelse er de væsentligste områder for klager over diskrimination i alle medlemsstater. Udover antallet af klager kan arbejdsløshedstallene for indvandrere og minoriteter anvendes som indikatorer til at undersøge, om diskrimination forekommer. Ifølge rapporter fra Finland og Holland i 2000 er antallet af arbejdsløse generelt meget højere blandt indvandrere og minoriteter end blandt landenes egne statsborgere. Opmærksomheden henledes også på diskrimination af højt uddannede indvandrere.

I 2000 er der særligt blevet fokuseret på forholdene for ikke-registrerede indvandrere og romaer. Indvandrernes og romaernes forhold og behandling på arbejds- og boligmarkedet anses for umenneskelige af menneskerettighedsorganisationer, der rapporterer om Grækenland, Italien, Portugal og Spanien. For Portugals vedkommende foreligger der lignende kritiske rapporter vedrørende indvandrere (både registrerede og ikke-registrerede) fra de forhenværende kolonier i Afrika. Fra Irland blev der rapporteret om diskrimination af "travelers" i flere områder.

For så vidt angår uddannelsessektoren, er der rapporter fra flere medlemsstater om, at børn og unge fra visse minoritetsgrupper, især romaer, ikke modtager undervisning overhovedet. I 2000 kom der rapporter fra Danmark og Spanien. Et nu klassisk eksempel på diskrimination af muslimer er, at kvinder (både lærere og skolepiger), der bærer hovedtørklæde, stadig giver anledning til bekymring i Tyskland.

En form for diskrimination, der i 2000 har vakt megen opmærksomhed i medlemsstaterne, herunder Finland, Frankrig og Holland, er, at indvandrere nægtes adgang til restauranter og klubber.

Diskrimination af indvandrere og prostituerede fra forhenværende kolonier er blevet rapporteret fra Portugal, men giver også anledning til bekymring i andre medlemsstater.

Diskrimination af ikke-registrerede indvandrere finder sted i alle dele af samfundet. Eftersom disse mennesker formelt ikke eksisterer, er de ikke berettiget til at modtage ydelser fra det sociale velfærdssystem. Især udelukkelsen fra lægebehandling har vakt bekymring blandt menneskerettighedsorganisationer i EU. I 2000 kom der rapporter om dette forhold fra Grækenland, Italien og Spanien.

OFRENE FOR RACISTISK VOLD OG DISKRIMINATION

Når de forskellige rapporter tages i betragtning, er der visse større samfundsgrupper, der er særligt udsat for direkte og indirekte racisme og diskrimination i de 15 EU-medlemsstater. En sådan gruppe er romaer. Forskning i romaer afslører den alvorlige grad af racisme og udelukkelse, de bliver udsat for af den enkelte borger, voldelige højreekstremistiske grupper samt myndigheder og stater. I 2000 kom der rapporter fra Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien og Spanien.

Andre voksende målgrupper for racistisk vold er indvandrere fra Nordafrika, Bosnien og Albanien. Indvandrere fra lande, hvor islam er hovedreligion, er særligt udsatte. Der rapporteres om racistisk vold og forskellige former for diskrimination af muslimer i mange medlemsstater.

Der rapporteres også fortsat om antisemitiske hændelser i Europa. Det jødiske samfund er således fortsat en udsat gruppe, for så vidt angår racistisk vold og racistisk motiverede forbrydelser.

RACISME OG MASSEMEDIERNE

De sidste fem års forskning af racisme og kulturel mangfoldighed i medierne giver et meget varieret billede af situationen i medlemsstaterne. Der er dog en tendens til, at den racistiske diskurs i medierne i stigende grad er ved at blive implicit snarere end eksplicit. Dette betyder, at udtryk for grove og racistiske stereotyper er ved at blive sjældnere, men samtidig anvendes andre grundlag end "race", såsom minoriteters økonomiske krav, kulturelle forskelle samt sikkerheds- og sundhedsmæssige trusler over for en formodet kulturelt homogen "værtbefolkning".

En anden almen observation vedrører skildringen af indvandrere og etniske minoriteter i medierne. Der høres kun få eller ingen stemmer fra minoriteterne, hvilket bidrager til indtrykket af, at indvandrerne i det væsentlige er passive eller ofre. Der er også en tendens til, at racistisk vold bliver nedtonet i medierne. Men når den bliver dækket i medierne, bliver de personer, der begår den racistiske vold, ofte dæmoniseret og distanceret fra resten af samfundet.

BEKÆMPELSE AF RACISME OG DISKRIMINATION

I 2000 tog regeringerne i medlemsstaterne en række initiativer med henblik på at bekæmpe racisme og diskrimination gennem lovgivning og andre tiltag.

LOVGIVNINGSMÆSSIGE OG INSTITUTIONELLE INITIATIVER MOD DISKRIMINATION

Medlemsstaternes vedtagelse af Rådets direktiver vedrørende EF-traktatens artikel 13 giver rammerne til at gennemføre ny lovgivning og udpege de institutionelle mekanismer, der skal til for at bekæmpe diskrimination. I visse medlemsstater er dette arbejde blevet påbegyndt. I Grækenland for eksempel har parlamentet nedsat uafhængige, statslige myndigheder til at beskytte og fremme menneskerettighederne i almindelighed og princippet om ikke-

forskelsbehandling i særdeleshed. I Irland er loven om lige status (Equal Status Act), til fremme og beskyttelse af lighedsspørgsmål, trådt i kraft. Den Særlige Permanente Kommission mod Racediskrimination i Luxembourg har fået ændret sit mandat, og en rådgivende menneskerettighedskommission er blevet nedsat. I Storbritannien trådte menneskerettighedsloven (Human Rights Act), der indfører beskyttelse mod diskrimination pga. religion, i kraft. Ændringerne i loven om forholdet mellem racerne (Race Relations Act) bringer en bred vifte af offentlige myndighedsfunktioner, såsom retshåndhævelse, inden for lovens anvendelsesområde og pålægger offentlige myndigheder en pligt til at fremme racemæssig ligestilling.

FN's menneskerettighedskonvention er blevet gennemført fuldt ud i Irland, konventionen om regionale sprog er blevet ratificeret i Østrig, ligesom konventionen om mindretalsprog er blevet det i Sverige. Den danske regering har nedsat en kommission til at bedømme nødvendigheden af at indføre en række menneskerettighedskonventioner i den nationale lovgivning, og i Sverige er der blevet truffet lovgivningsmæssige foranstaltninger til at begrænse nynazistiske organisationers aktiviteter.

POLITIK TIL INTEGRATION AF INDVANDRERE

Særlige politikker til integration af indvandrere anses for et nødvendigt skridt til at skabe lighed og forebygge racemæssig og etnisk diskrimination. I medlemsstater med lange erfaringer inden for indvandring eksisterer der integrationspolitikker, men disse burde måske ajourføres. I 2000 blev en reform af nationalitetsloven i Belgien gennemført, således at betingelserne for at opnå statsborgerskab blev mere fleksible. En indvandringskommission "Zuwanderungskommission" blev nedsat i Tyskland med henblik på at koordinere indvandring og integration, og den nye ret til statsborgerskab trådte i kraft. Endvidere blev forbedringer i arbejdstilladelserne for asylsøgere og flygtninge indført. I Spanien blev ændringer af den eksisterende lovgivning vedrørende diskrimination og social udstødelse indført med fokus på sociale og borgerlige rettigheder for etablerede indvandrere.

For så vidt angår arbejdsmarkedet, blev en række foranstaltninger truffet i Østrig med henblik på at lette og fremme integrationen af indvandrere. Den nye danske integrationslov blev ændret med bestemmelser om familiesammenføring. Parlamentet i Holland vedtog en lov med henblik på at tilskynde arbejdsgiverne til at ansætte personale på et mere varieret grundlag. I Spanien arbejder det kommunale indvandringsråd i Barcelona på at udarbejde passende politikker til integration af indvandrere.

INTEGRERING AF DEN KULTURELLE MANGFOLDIGHED PÅ ARBEJDSPLADSEN

De fleste tilfælde af diskrimination har vist sig at finde sted på arbejdsmarkedet og på arbejdspladserne. Samtidig er der mange initiativer fra forskellige sider til bekæmpelse af diskrimination og fremme af kulturel mangfoldighed på arbejdspladserne. EUMC's undersøgelse om god praksis fremhæver initiativer, der involverer arbejdsgivere, ansatte og minoriteter.

De fleste medlemsstater kan rapportere om statsligt koordinerede projekter til at bekæmpe diskrimination og lette ansættelse af indvandrere i den private og

den offentlige sektor. Den hollandske regering har for eksempel taget initiativ til en handlingsplan med de 15 største virksomheder med tilbud om faglig uddannelse for ledere. I Belgien og Sverige tilbydes der tilskud eller præmier for kulturel mangfoldighed i den private sektor. I Portugal har et særligt projekt vedrørende kulturel mangfoldighed i sundhedssektoren vist sig at være en succes. Positiv særbehandling ved ansættelse praktiseres i Sverige, og et særligt projekt med henblik på ansættelse af internationale ingeniører støttes.

Når arbejdsgiverne letter ansættelse af indvandrere, prøver de dog at handle på forhånd for at komme protester i forkøbet. Af denne grund anvendes særlige mæglere i Frankrig. I Sverige har ombudsmanden produceret en håndbog om god praksis til fremme af kulturel mangfoldighed. I Storbritannien er der virksomheder, der har specialiseret sig i at overbevise selskaber om de positive resultater af mangfoldighed.

I visse medlemsstater mødes arbejdsgiverforeningerne regelmæssigt for at udveksle internationale erfaringer vedrørende mangfoldighed (Finland, Sverige). Derudover har fagforeningerne udviklet projekter med henblik på at gøre indvandrere mere attraktive for arbejdsgiverne og i visse tilfælde arrangeret kurser til udveksling af erfaringer om vanskeligheder og løsninger i forbindelse med diskrimination og konflikter. Jobdatabaser og telefonhjælpelinjer for indvandrere stilles til rådighed i flere medlemsstater, såsom Spanien, Sverige og Storbritannien. Uddannelseskurser, der sætter indvandrere i stand til at være bedre forberedt på arbejdsmarkedet, er en anden slags initiativ, der praktiseres. Dertil tilbyder ministerier og specialiserede organer faglig uddannelse for indvandrere. Oplysningsvirksomhed og interkulturel uddannelse i forskellige former og på alle niveauer i private og offentlige selskaber tilbydes i de fleste medlemsstater.

UDDANNELSE OG OPLYSNINGSVIRKSOMHED

Uddannelse og oplysningsvirksomhed anses for at være nødvendige og grundlæggende skridt til at forebygge fordomme, racistiske holdninger og diskrimination. Der gøres en indsats i alle medlemsstater, men fokuseringen varierer. Der blev i 2000 rapporteret om uddannelse i menneskerettigheder for politibetjente (Danmark) såvel som for andre fagfolk (Belgien). Et andet centralt punkt var lederuddannelse i mangfoldighed for forskellige fagfolk (Belgien)

I Østrig blev der tilbudt særlig uddannelse med henblik på at forstå, hvorfor folk udvandrer, og i Tyskland blev der taget initiativ til en særlig dag for demokrati og tolerance. Holocaust fik opmærksomhed på forskellige måder (Østrig og Sverige). Et andet uddannelsesaspekt på dette område kunne være særlig undervisning for indvandrerbørn i flertallets sprog (Grækenland, Holland) eller støtte til minoriteterne i at udvikle deres modersmål (Finland).

EUMC'S OPFØLGNINGSAKTIVITETER I DE KOMMENDE ÅR

EUMC hilser lovgivningsmæssige og institutionelle initiativer og øvrige tiltag gennemført i og af medlemsstaterne til bekæmpelse af racisme, fremmedhad, antisemitisme og diskrimination velkomne.

- EUMC vil fortsætte arbejdet med at indsamle og analysere oplysninger om racisme, racediskrimination, fremmedhad og antisemitisme via de nationale RAXEN-kontaktpunkter og EUMC's forskningsprojekter. Her vil focus især være inden for områderne lovgivning mod diskrimination, racistisk vold, beskæftigelse og uddannelse.
- På lovgivningsområdet vil EUMC indlede en sammenlignende forskningsundersøgelse af lovgivningsmæssige initiativer, der blev taget i 2000, vedrørende racisme i medlemsstaterne. Derudover vil centret offentliggøre en rapport, der sammenligner medlemsstaternes nationale lovgivning med den vedtagne artikel 13 i Rådets direktiv og giver et overblik over medlemsstaternes lovgivning mod diskrimination på grund af race, etnisk tilhørsforhold, religion eller tro.
- For så vidt angår integration af indvandrere og minoriteter, vil EUMC undersøge initiativer og institutionelle mekanismer/god praksis med henblik på integrering af indvandrere og etniske minoritetsgrupper i medlemsstaterne.
- På grundlag af RAXEN-data vil EUMC gennemføre en sammenlignende forskningsundersøgelse med fokus på ansættelsesmuligheder og diskriminerende praksis på arbejdspladsen. Et andet aspekt vedrører initiativer til at forebygge racistiske og diskriminerende fænomener på arbejdspladsen.
- For så vidt angår massemedierne, vil EUMC følge op på henstillingerne fra både Den Europæiske Mediekonference i Köln i 1999 og konklusionerne fra Den Europæiske Konference mod Racisme i Strasbourg i 2000. EUMC vil fortsætte sit samarbejde med medieorganisationerne samt de etniske minoriteters og indvandrernes netværk i medlemsstaterne og organisere en medie-workshop.
- EUMC vil gennemføre en sammenlignende undersøgelse af uddannelsesområdet på grundlag af RAXEN-dataene. Undersøgelsen vil omfatte aspekter vedrørende racediskrimination og etnisk, religiøs og kulturel diskrimination samt dække uddannelse inden for oplysning og faglig uddannelse inden for integration og mangfoldighed.

EUMCS AKTIVITETER I 2000

RAXEN

En af EUMC's centrale opgaver er at udvikle og koordinere et europæisk informationsnet for racisme og fremmedhad (RAXEN). Informationsnettet vil bestå af nationale koordineringskontorer eller nationale kontaktpunkter, ét i hver medlemsstat. Kontaktpunkterne er EUMC's koordineringscentre, for så vidt angår dataindsamling.

I 2000 blev der efter en udbudsprocedure etableret nationale RAXEN-kontaktpunkter i syv medlemsstater (Østrig, Finland, Tyskland, Grækenland, Irland, Holland og Storbritannien).

De etablerede, nationale kontaktpunkter gennemførte i 2000 en kortlægning af organisationer, der er aktive på området, samt deres aktiviteter de sidste fem år. Resultaterne af undersøgelsen er tilgængelige på EUMC's websted: <http://eumc.eu.int>. I 2000 iværksatte EUMC endnu et udbud med henblik på at etablere nationale kontaktpunkter i alle medlemsstater.

Med henblik på at støtte EUMC, indtil RAXEN netværket var fuldt operativt, blev et forskningsnet etableret i 2000 med navnet "Rapid Response and Evaluation Network" (Raren). Raren-eksperterne blev udvalgt efter en udbudsprocedure. Deltagerne i Raren-netværket gav EUMC oplysninger om en lang række spørgsmål i forbindelse med deres faglige erfaringer som videnskabsfolk og eksperter i deres hjemlande.

NATIONALE OG EUROPÆISKE RUNDBORDSKONFERENCER

Rundbordskonferencer om racisme og fremmedhad samler centrale aktører involveret i kampen mod racisme og fremmedhad: politikere, organisationer, arbejdsmarkedets parter, offentlige myndigheder, NGO'er og andre. Det er en af EUMC's hovedopgaver at støtte og opfordre til organisering af regelmæssige rundbordskonferencer i medlemsstaterne. I 2000 blev der holdt rundbordsmøder i syv medlemsstater: Østrig, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Portugal og Storbritannien. En række spørgsmål er blevet drøftet: national gennemførelse af EU-direktiverne om antidiskriminering, integrationsmodeller, god praksis på uddannelsesområdet, samarbejde med EUMC og udvikling af RAXEN-nettet.

EUMC organiserede og var vært for den første europæiske rundbordskonference i juni 2000 i Wien. På dette møde blev nøglespørgsmål identificeret med henblik på at styrke rundbordskonferencer i medlemsstaterne og at tage skridt til en fælles strategi, især vedrørende de nye direktiver.

EUMC-FORSKNINGSPROJEKTER

Udover netværkssamarbejde og dataindsamling falder det inden for EUMC's mandat at analysere racistiske, fremmedfjendske og antisemitiske fænomener og tilkendegivelser. Derfor tager EUMC initiativ til forskningsprojekter. I 2000 var sammenlagt 11 forskningsprojekter i gang; de fleste heraf vil blive afsluttet og offentliggjort i 2001:

Racistisk vold og kriminalitetsstatistikker - et projekt, der skal identificere kriterier og definitioner for racistisk vold i medlemsstaterne, beskrive situationen i medlemsstaterne i perioden 1995-2000 og foreslå bedre data-sammenlignelighed.

Den socioøkonomiske situation for indvandrere og minoriteter - **et projekt, der** skal beskrive situationen for befolkningen i medlemsstaterne i perioden 1995-2000 for så vidt angår arbejdsmarkedet, bolig, uddannelse og sundhed samt derudover at sammenligne befolkningsflertallet med indvandrere og minoritetsgrupper.

Racisme og mangfoldighed i massemedierne - en rapport, der vil give et overblik over den forskning i massemedierne, der er blevet udført i medlemsstaterne i perioden 1995-2000.

Integrering af den kulturelle mangfoldighed på arbejdspladsen - denne rapport vil identificere og beskrive initiativer til at fremme den kulturelle mangfoldighed på arbejdspladser i medlemsstaterne i perioden 1995-2000.

Befolkningsflertallets holdninger til indvandrere og minoriteter - en undersøgelse af befolkningens holdninger til minoriteter i medlemsstaterne med en sammenligning og analyse af forskelle og ligheder med resultater fra en tilsvarende undersøgelse i 1997.

Lovgivning mod diskrimination - denne rapport vil sammenligne de gældende nationale lovgivninger i medlemsstaterne med artikel 13 i Rådets direktiv.

De politiske partiers charter for et ikke-racistisk samfund - en undersøgelse af effekten af charteret, der er underskrevet af de politiske partier i medlemsstaterne, samt forslag til at styrke udvekslingen af god praksis.

Interkulturel uddannelse - denne rapport vil beskrive initiativerne på det interkulturelle uddannelsesområde i medlemsstaterne og udarbejde en håndbog for lærere og offentligheden med angivelse af tilgængeligt referencemateriale og relevante websteder.

Islamiske samfund - en undersøgelse, der vil identificere, indsamle og sammenligne erfaringer med integration af muslimer i fem byer i EU (Århus i Danmark, Bradford i Storbritannien, Mannheim i Tyskland, Rotterdam i Holland og Torino i Italien).

Romaer - kvinder og sundhed - et studie til opfølgning af rapporten fra OHCNM (OSCE's højkommisær for nationale mindretal) om romakvinder og adgang til offentlig sundhedspleje i EU-medlemsstaterne og i ansøgerlandene. Projektet gennemføres i samarbejde med OSCE og ECRI.

Racisme i fodbold på internettet - en undersøgelse af i hvilket omfang internettet anvendes til spredning af racistisk og fremmedfjendsk materiale på websteder om fodbold. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med den italienske organisation Unione Italiana Sport Per tutti og ERIN, et internetfirma i Luxembourg.

INFORMATION OG PUBLIC RELATIONS

Mediernes almene interesse i EUMC's arbejde og aktiviteter var konsekvent stor hele året igennem. Samlet optrådte EUMC i omkring 100 interviews på radio- og tv-stationer i hele Europa. Endvidere blev mere end 1500 artikler om EUMC og dets aktiviteter offentliggjort i aviser, blade og tidsskrifter, hovedsageligt i EU-medlemsstaterne, men der blev også vist interesse fra andre dele af verden, så langt væk som Japan.

EUMC organiserede to vigtige pressekonferencer, dels i forbindelse med EUMC's officielle åbning og dels ved præsentationen af årsberetningen for 1999. Derudover udsendte EUMC 21 pressemeddelelser i løbet af året. De indeholdt hovedsageligt oplysninger om EUMC's aktiviteter og arbejdsresultater, og informationerne har medvirket til at skærpe bevidstheden om tolerance i Europa og indsatsen mod racisme og fremmedhad.

EUMC søgte at være til stede som en aktiv partner eller deltager i flere relevante konferencer om racisme og fremmedhad. Et par eksempler, der kan fremhæves, er, at EUMC-repræsentanter deltog i Det Europæiske Medieforum "Media and the Far Right" i Bruxelles i maj, Prix Europa Iris 2000-seminaret "Multi-vision on Television" i Berlin i oktober, Den Europæiske Konference mod Racisme i Strasbourg i oktober, mediekonferencen CivisEurope i Bruxelles i november samt begivenheder og konferencer organiseret af det portugisiske og det franske formandskab i 2000.

SAMARBEJDE MED EU-INSTITUTIONER OG INTERNATIONALE ORGANISATIONER

EUMC har styrket sine forbindelser til EU-institutionerne, især Europa-Parlamentet, Ministerrådet og Europa-Kommissionen. Målet er at sikre et tæt samarbejde og bygge videre på Den Europæiske Unions initiativer inden for racisme, fremmedhad og antisemitisme.

EUROPÆISKE PRIVATE FONDE

EUMC er i gang med et fælles projekt sammen med European Foundation Centre om emnet "Bekæmpelse af racisme og fremmedhad: En fortegnelse over europæiske fonde". I 2000 blev en oversigt over hver fonds specialeområder afsluttet, og materialet blev offentliggjort i 2001. Oversigten giver præcise oplysninger om, hvad de private fonde gør inden for racismebekæmpelse og kulturel mangfoldighed.

FN'S VERDENSKONFERENCE MOD RACISME, RACEDISKRIMINATION, FREMMEDHAD OG BESLÆGTET INTOLERANCE

Ved den europæiske konference, afholdt i Strasbourg i oktober 2000 som forberedelse til verdenskonferencen, spillede EUMC en fremtrædende rolle.

EUMC bidrog med indlæg til hver af de fire arbejdsgrupper: om lovgivning; politik og praksis; uddannelse og oplysning; information, kommunikation og medierne. Derudover deltog EUMC i det forberedende møde til verdenskonferencen i Genève.

DEN OFFICIELLE ÅBNING

EUMC's officielle åbning fandt sted den 7.-8. april 2000 på Hofburg Kongrescentret i Wien. Den bestod i en åbningsceremoni, der blev transmitteret direkte i østrigsk tv, Wien-Forummet - en konference om politik og racisme - og en pressekonference.

VISMANDSRAPPORTEN

Da Østrigs nye regering blev dannet i februar 2000, besluttede 14 EU-medlemsstater at pålægge Østrig særlige, bilaterale forholdsregler. I juni besluttede de 14 medlemsstater, via det portugisiske EU-formandskab, at anmode præsidenten for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om at nedsætte et "vismandsudvalg" til at udarbejde en rapport om "den østrigske regerings engagement i de europæiske fælles værdier".

Den endelige rapport blev overrakt til det franske formandskab på et møde i Paris den 8. september, og i det konkluderende afsnit anbefalede udvalget en styrkelse af EUMC's aktiviteter. Rapporten anbefalede, at de 14 EU-lande ophævede de bilaterale foranstaltninger, der var blevet pålagt Østrig, og dette skete efter drøftelser mellem regeringscheferne den 12. september 2000.

INFORMATIONSKILDER

EUMC'S PUBLIKATIONER

- **Situation of Islamic Communities in five European Cities** - Report on examples of local initiatives. (EN, 2001)
- **Funding Minorities and Multiculturalism in Europe: Funders' Activities Against Racism and for Equality in Diversity** - Directory on combating racism and xenophobia. (EN, 2001)
- **Attitudes towards minority groups in Europe** - A Eurobarometer survey including analysis and a technical report. (EN, 2001)
- **Årsberetning 1999** - (EN, FR og DE, 2000)
- **Årsberetning 1999 - Sammenfatning** - (tilgængelig på samtlige EU-sprog)
- **Vienna Forum** - Folder med taler til EUMC's officielle åbning samt Vienna Forum-konferencen (EN, 2000)
- **You can do something** - for better mutual understanding against racism, xenophobia and anti-Semitism. (EN, FR og DE, 1998)
- **Cultural Diversity against Racism** - dokumentation fra Den Europæiske Mediekonference i Köln (EN og DE, 1999)
- **Annual Report 1998 Part 1** - Giving Europe a Soul: EUMC's aktiviteter. (EN, FR og DE, 1999)
- **Annual Report 1998 Part 2** - Looking Reality in the Face: Situationen i medlemsstaterne. (EN, FR og DE, 1999)
- **Årsberetning 1998 - Sammenfatning** - (tilgængelig på samtlige EU-sprog)
- **Equal Voices** - EUMC's nyhedsblad (EN på tryk, FR og DE på EUMC's websted)
- **EUMC-News-Letter** - EUMC's nyhedsbrev (EN)
- **General information** - Brochure (EN, FR og DE)

INTERNETKOMMUNIKATION

Via internettet er der direkte adgang 24 timer i døgnet til EUMC's nyheder og oplysninger, og antallet af brugere steg kraftigt i 2000, især efter den officielle åbning af EUMC i april. I alt blev der registreret mere end 1,1 million besøg på EUMC's websted.

EUMC forventer en stigende brug af webstedet, og i løbet af anden halvdel af 2001 vil et nyt brugervenligt og omstruktureret websted blive lanceret, der vil give adgang til nøglespørgsmål såsom EUMC-nyheder, projekter, forskning, lovgivning, god praksis og aktuelle udviklinger i de 15 EU-medlemsstater.

BESTYRELSE OG FORRETNINGSUDVALG

Bestyrelsen træffer beslutninger om EUMC's aktiviteter og dets årlige budget. Den er også ansvarlig for udbredelse af årsberetningen såvel som dens konklusioner og ekspertudtalelser. Bestyrelsen består af 18 medlemmer: uafhængige personer udpeget af hver enkelt EU-medlemsstat samt en repræsentant for henholdsvis Europa-Parlamentet, Europarådet og Europa-Kommissionen. Hvert medlem har en suppleant, der er udpeget på tilsvarende måde. I 2000 var bestyrelsens sammensætning som følger:

	MEDLEM	SUPPLEANT
Østrig	Anton Pelinka/ Stefan Karner	Stefan Karner/ Peter Scheer
Belgien	Johan Leman	Jean Cornil
Danmark	Ole Espersen	Morten Kjærøum
Finland	Kaarina Suonio	Tom Sandlund
Frankrig	Jean Kahn	Martine Valdes-Boulouque
Tyskland	Uta Wüffel	Barbara John
Grækenland	Petros Stangos	Perikles Pangalos
Irland	Mervyn Taylor	Mary Flaherty
Italien	Francesco Margiotta Diego Ungaro Broglio	
Luxembourg	Nic Klecker	Edouard Wolter
Nederlandene	Ed van Thijn	Paul B. Cliteur
Portugal	Pedro Bacelar de Vasconcelos	Esmeraldo de Azevedo
Spanien	Juan de Dios Ramirez-Heredia	Joaquin Alvarez de Toledo
Sverige	Stéphane Bruchfeld	Lena Berggren
Det Forenede Kongerige	Robert Purkiss	David Weaver
Europa-Parlamentet	William Duncan	Jürgen Micksch
Europarådet	Joseph Voyame	Jenö Kaltenbach
Europa-Kommissionen	Odile Quintin	Adam Tyson

Bestyrelsesmedlemmernes embedsperiode er tre år og kan forlænges i en yderligere periode. Bestyrelsen mødes mindst to gange om året. Hvert medlem har én stemme. Beslutninger træffes med to tredjedels flertal.

Forretningsudvalget består af fem medlemmer: Formand: Jean Kahn, næstformand: Bob Purkiss, medlem valgt af bestyrelsen: Anton Pelinka, medlem udpeget af Europarådet: Joseph Voyame, Europa-Kommissionens repræsentant: Odile Quintin.

EUMC

Rahlgasse 3, A-1060 Vienna

Tel: + 43 1 / 580 30 - 0

Fax: + 43 1 / 580 30 - 93

E-mail: information@eumc.eu.int

Internet: <http://eumc.eu.int>